

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Timofti Vladimir

judcători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor, Guzun Ion

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, în cauza penală privind-l pe

Cherimov Rustam XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.09.2016 – 09.02.2018;

Instanța de apel: 21.05.2018 – 03.10.2018;

Instanța de recurs: 27.02.2019 – 12.11.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 09 februarie 2018, Cherimov Rustam a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită lui Cherimov Rustam a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat, că Cherimov Rustam, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană pe nume Oleg, identitatea căruia nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală, urmărirea penală în privința căruia a fost disjunsă într-o procedură separată, *având scopul de a extorca prin șantaj mijloace bănești în proporții deosebit de mari de la Gaju Dorin*, a elaborat un plan criminal în scopul realizării acțiunilor sale infracționale. Astfel, acesta împreună cu persoana nestabilită de către organul de urmărire penală pe nume Oleg, la 28.07.2015, cu automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, s-au deplasat în s. Mihălășeni, r-ul Ocnița, unde, amenințându-l cu răfuială fizică pe Gaju Dorin, dar și pe membrii familiei

acestuia, totodată, amenințându-l cu moartea pe acesta, în contul unei datorii inventate, a solicitat de la ultimul transmiterea sumei de 100 000 Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie suma de 2083940 lei. Totodată, acesta a solicitat transmiterea automobilului de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, ce-i aparține ultimului. Ulterior, în continuarea acțiunilor sale criminale, *în scopul obținerii prin șantaj a bunurilor lui Gaju Dorin*, în perioada 04 – 07.08.2015, amenințându-l cu răfuială fizică pe acesta, a solicitat de la ultimul transmiterea sumei de 100 000 Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie suma de 2 083 940 lei și automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, ce-i aparține ultimului.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Tatiana Vidrașco, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cherimov Rustam să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin.(6) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Corpurile delictive – un telefon mobil de model „Samsung” cu IMEI XXXXX și un telefon mobil de model „Nokia 1800” cu IMEI XXXXX, în temeiul art.106 Cod penal – să fie confiscate în beneficiul statului; cartela SIM cu nr. XXXXX – să fie nimicită, invocând următoarele argumente:

- reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpatului este ilegală și că, latura obiectivă a șantajului s-a realizat prin cererea inculpatului de a i se transmite 100 000 Euro, însoțită de amenințări de aplicare a violenței în privința lui Gaju Dorin și a rudelor acestuia, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate, ale martorului Gaju Radu și ale inculpatului. Constrângerea lui Gaju Dorin de a satisface această cerere s-a exprimat prin amenințarea cu violența – această amenințare a fost percepută de victimă drept realizabilă, deoarece acesta a indicat că, prima discuție cu inculpatul, față în față a avut loc la domiciliul din s. Mihălășeni, r-nul Ocnița, inculpatul a cerut 100 000 euro cu ton agresiv, deschizând portbagajul automobilului a indicat la automatul aflat acolo, întrebându-l dacă să-i tragă un glonte în frunte. Ulterior, în discuțiile telefonice din 06 – 07.08.2015, inculpatul i-a amenințat cu răfuiala fizică pe Gaju Dorin și pe Gaju Radu, în cazul în care nu-i va îndeplini cerința de a-i transmite banii. Amenințarea cu omor s-a realizat în convorbirile telefonice purtate la 07.08.2015, prin influențarea psihică, îndreptată spre intimidarea, înfricoșarea victimei, pentru a-i provoca neliniște pentru securitatea sa. Întărirea cerințelor cu caracter patrimonial constă în faptul că, cerințele nu sunt legale, iar în cazul din speță inculpatul nu a avut temei legal de a cere transmiterea sumelor bănești. Argumentul instanței precum că, patrimoniul părții vătămate nu a fost atins este greșit, deoarece doctrina explică în acest sens că, acțiunea principală din cadrul faptei prejudiciabile constă în cererea de a se transmite bunurile proprietarului, ale posesorului sau ale deținătorului. Apelantul consideră că, acțiunile inculpatului nu pot fi calificate ca samavolnicie și că, potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.16 din 07.11.2005, spre

deosebire de samavolnicie, șantajul este posibil doar în raport cu bunurile străine, asupra cărora făptuitorul nu are nici dreptul legitim, nici dreptul presupus, fapt care ar fi confirmat prin declarațiile inculpatului, care a menționat că, nu are atribuții referitor la banii sustrași din banca din Federația Rusă și s-a implicat în recuperarea banilor – 100 000 euro la rugămintea prietenului Mihail, care i-a dat banii menționați pentru păstrare lui Gaju Dorin.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că instanța de fond a conchis corect că, în acțiunile inculpatului Cherimov Rustam nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.189 alin.(6) Cod penal, dar cele ale infracțiunii prevăzute de art. 352 alin.(2) lit. c) Cod penal, adică samavolnicia, după semnele calificative „exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, dacă s-au cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțită de amenințare cu moartea ori cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății”.

Instanța de apel a reținut că, reieșind din materialele dosarului, rezultă că, cererea inculpatului Cherimov Rustam adresată părții vătămate Gaju Dorin de a-i transmite suma de bani nu a fost una de transmitere gratuită or, reieșind din declarațiile părții vătămate, rezultă că, inculpatul i-a solicitat să-i transmită măcar 80 000 de Euro, iar 20 000 de Euro să și-i lase sie, fapt care denotă lipsa componenței de infracțiune de șantaj.

În acest context, instanța de apel a reiterat că, pentru a fi angajată răspunderea penală conform art. 189 alin.(6) Cod penal, se impune ca transmiterea să rezulte din lipsa la făptuitor a oricăror temeuri legale de a-i cere victimei fie să-i fie transmise bunuri sau dreptul asupra unor bunuri, însă în cazul din speță temeiul transmierii există, or, Gaju Dorin urma să restituie la cererea lui Mihail Răilean suma de 100 000 Euro și 500 000 de ruble rusești, care i-au fost transmise spre păstrare, însă Gaju Dorin a refuzat să restituie aceste sume la solicitarea prin telefon a lui Mihail Răilean, care avea dreptul de dispoziție asupra acestor bani și care i-a indicat expres părții vătămate să transmită banii inculpatului Cherimov Rustam.

Prin urmare, prima instanță a conchis corect că, partea vătămată Gaju Dorin avea obligația legală de a restitui banii primiți la păstrare în sumă de 100 000 Euro și 500 000 de ruble rusești la cererea proprietarului acestor bani – Mihail Răilean, însă Gaju Dorin a refuzat transmiterea acestora, din motiv că, deja i-a transmis altor persoane, care s-au prezentat anterior și nu s-au identificat și fără a avea confirmare de la Răilean Mihail în acest sens, de a cere transmiterea banilor.

În acest sens, se atestă că, din moment ce banii primiți la păstrare în mărime de 100 000 Euro și 500 000 de ruble rusești nu i-au aparținut niciodată părții vătămate Gaju Dorin, aceștia aparținând de fapt lui Răilean Mihail, rezultă că, prima instanță a conchis corect că, nu se reține obiectul juridic principal al

compenței de infracțiune imputate lui Cherimov Rustam și prevăzute de art.186 alin.(6) Cod penal, or, patrimoniului lui Gaju Dorin nu i-a fost adusă nici o atingere prin acțiunile lui Cherimov Rustam de a solicita din numele proprietarului ca ultimului să-i fie întorși banii transmiși la păstrare.

În ceea ce privește scopul de cupiditate, acesta este obligatoriu pentru calificarea acțiunilor prejudiciabile în baza art. 189 alin.(6) Cod penal, iar în acțiunile inculpatului Cherimov Rustam, acesta lipsește, or, inculpatul a relatat că, sumele de bani care urmau a fi transmise de către partea vătămată urmau să ajungă la Moscova, iar Cherimov Rustam nu a avut și nici nu urma să aibă beneficii materiale din această tranzacție.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță a conchis corect că, exercitarea unui drept înseamnă valorificarea acestuia, astfel încât acesta să aibă un efect. Dreptul presupus este dreptul care nu-i aparține de jure făptuitorului, ultimul considerând în mod eronat că acest drept i-ar aparține.

Astfel, atât în situația exercitării unui drept presupus, cât și în cazul exercitării unui drept legitim, situația – premisă constă în existența unui conflict între victimă și făptuitor, iar în condițiile existenței unui conflict între victimă și făptuitor, de cele mai dese ori victima își exprimă dezacordul cu modul de exercitare a dreptului legitim sau presupus de către făptuitor.

Cu referire la cea de-a doua condiție pe care trebuie să o îndeplinească acțiunea prejudiciabilă, exercitarea dreptului legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite presupune că, făptuitorul se comportă după bunul său plac, într-o manieră abuzivă, sfidând ordinea legală de exercitare a drepturilor, făptuitorul substituindu-se autorităților publice, celor care au competența exclusivă să soluționeze litigiile dintre persoane.

În speță, situația – premisă a apărut când, apelându-l telefonic pe Mihail Răilean, care este proprietarul real al banilor transmiși spre păstrare și acesta spunându-i lui Gaju Dorin să transmită banii lui Cherimov Rustam, care este împuternicit din partea lui Răilean Mihail, partea vătămată Gaju Dorin a refuzat, situație care a degenerat în amenințarea părții vătămate de către inculpat în vederea constrângerii morale de a transmite banii, fapt confirmat prin conținutul stenogramelor convorbirilor telefonice purtate de către Cherimov Rustam cu Gaju Dorin.

Rezultă că, inculpatul Cherimov Rustam, pomenindu-se în situația în care partea vătămată Gaju Dorin a refuzat să restituie sumele de bani transmise spre păstrare, nu a purces la calea legală de recuperare a banilor, acționând din numele lui Răilean Mihail, dar în mod samovolnic, evitând suportul instituțiilor de stat specializate, a exercitat un drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, prin amenințarea cu moartea a părții vătămate Gaju Dorin, solicitându-i acestuia transmiterea sumelor bănești transmise spre păstrare – inițial suma de 100 000 Euro și 500 000 de ruble rusești, iar ulterior a sumei de 80 000 Euro, cu transmiterea a 20 000 Euro părții vătămate Gaju Dorin, iar când a văzut că, ultimul nu dorește să transmită nici în așa modalitate suma cerută, continuând aceeași intenție unică, a solicitat o sumă de bani mai mică decât suma inițială și anume 8 000 Euro, în care intra și costul

automobilului de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, care a fost achiziționat de Gaju Dorin din rublele rusești transmise spre păstrare de către Răilean Mihail, sumă care prin prisma art.126 alin.(1) Cod penal, constituie proporții mari.

La fel, s-a stabilit că, partea vătămată a declarat că, dreptul de dispoziție asupra rublelor rusești transmise spre păstrare părții vătămate Gaju Dorin a apărut în momentul când persoanele care au venit seara și i-au luat suma de 100 000 Euro și i-au spus acestuia că, nu-i interesează rublele, iar partea vătămată a concluzionat în mod eronat că, acestea deja îi aparțin lui, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate.

De asemenea, s-a stabilit și prezența amenințării cu moartea din partea lui Cherimov Rustam în adresa părții vătămate Gaju Dorin, fapt demonstrat prin declarațiile părții vătămate, care a declarat că, „Oleg l-a luat într-o parte pe fratele său, iar Rustam s-a apropiat de Gaju Dorin. Era lipit de gard, a spus că-i trage un glonț în pânțece și o să vadă ce este asta durere”.

La fel, aceste circumstanțe se confirmă și prin stenograma discuției din 07.08.2015, ora 12:55, în care Cherimov Rustam i-a spus lui Gaju Dorin că-i va rupe capul.

În afară de aceasta, în rezultatul cercetării corpurilor delictive, s-a stabilit că, anume inculpatul Cherimov Rustam a purtat discuțiile telefonice de pe cartela SIM cu nr.XXXXX cu partea vătămată Gaju Dorin, fapt confirmat și prin stenogramele convorbirilor telefonice.

Instanța de apel a reiterat că, infracțiunea prevăzută de art. 352 alin.(2) lit. c) Cod penal este o infracțiune materială și se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice, în speță – Gaju Dorin.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță corect a conchis că, în acțiunile lui Cherimov Rustam se întrunește latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzute de art. 352 alin.(2) lit. c) Cod penal. Latura subiectivă se manifestă în speță prin intenție directă.

În ceea ce privește amenințarea cu armă a părții vătămate Gaju Dorin de către inculpatul Cherimov Rustam, circumstanță care face parte din învinuire, prima instanță corect a constatat că, partea acuzării nu a demonstrat în mod incontestabil prezența armei în portbagajul automobilului inculpatului, precum și utilizarea acestei arme în scopul intimidării părții vătămate.

Astfel, reieșind din cele elucidate supra, instanța de apel a considerat că, prima instanță a concluzionat corect că, inculpatul Cherimov Rustam a comis anume infracțiunea prevăzută de art. 352 alin.(2) lit. c) Cod penal, adică samavolnicia, după semenele calificative „exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, dacă s-au cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțită de amenințare cu moartea ori cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății”, fapt recunoscut și de către Cherimov Rustam în ședința de judecată.

6. Împotriva deciziei instanței de apel la 16 noiembrie 2018, în termen, declară recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău,

Devder Djulieta, care solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) și 12) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Instanța de apel urma să raporteze situația de fapt constatată la fiecare din elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului, să subsumeze aceste fapte cu împrejurările cauzei, respectiv să dezvăluie concluzia de menținere a reîncadrării a acțiunilor, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii imputate acestora, fapt ce pe caz n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general, a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- Ambele instanțe de judecată nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu au analizat în deplină măsură componența elementelor constitutive ale faptei social-periculoase, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanțele de judecată și conținutul probelor.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă *fapta constatată* de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au

dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit menționează că procurorul, drept temei pentru declararea recursului a indicat prevederile art.427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, care în urma verificării materialelor cauzei și a hotărârii atacate și-au găsit confirmarea în cauza dată.

Din conținutul recursului ordinar declarat se reține, că procurorul critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță și nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal va supune analizei decizia instanței de apel, în cumul cu sentința primei instanțe, din motiv, că instanța de apel a preluat majoritatea concluziilor enunțate în sentință.

Astfel, Colegiu penal lărgit constată că prima instanță a făcut constatări și concluzii divergente, iar instanța de apel, menținând soluția acesteia, a însușit motivările divergente ale primei instanțe, și astfel a comis erori de drept ce nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

În acest sens Colegiul penal lărgit menționează că, prima instanță recalificând acțiunile inculpatului Cherimov Rustam din art. 189 alin. (6) Cod penal în baza art. 352 alin. (2) lit. c) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat, a constatat fapta atât pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (6) Cod penal, cât și pentru infracțiunea prevăzută de art. 352 alin. (2) lit. c) Cod penal, or, în partea descriptivă a sentinței, prima instanță **„a constatat: inculpatul Cherimov Rustam, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană pe nume Oleg, identitatea căruia nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală, urmărirea penală în privința căruia a fost disjunsă într-o procedură separată, având scopul de a extorca prin șantaj mijloace bănești în proporții deosebit de mari de la Gaju Dorin, a elaborat un plan criminal în scopul realizării acțiunilor sale infracționale. Astfel, acesta împreună cu persoana nestabilită de către organul de urmărire penală pe nume Oleg, la 28.07.2015, cu automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, s-au deplasat în satul Mihălășeni, r-nul Ocnița, unde, amenințându-l cu răfuială fizică pe Gaju**

Dorin, dar și pe membrii familiei acestuia, totodată, amenințându-l cu moartea pe acesta, în contul unei datorii inventate, a solicitat de la ultimul transmiterea sumei de 100 000 Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie suma de 2083940 lei. Totodată, acesta a solicitat transmiterea automobilului de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, ce-i aparține ultimului. Ulterior, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii prin șantaj a bunurilor lui Gaju Dorin, în perioada 04 – 07.08.2015, amenințându-l cu răfuială fizică pe acesta, a solicitat de la ultimul transmiterea sumei de 100 000 Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie suma de 2 083 940 lei și automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, ce-i aparține ultimului.”

Ulterior, în aceeași sentință, prima instanță a reținut „instanța de judecată **reține următoarea stare de fapt:** în vara anului 2015 Răilean Mihail i-a transmis spre păstrare lui Gaju Dorin suma de bani în mărime de 100000 euro și 500000 ruble rusești, comunicându-i că la necesitate să-i întoarcă banii. Astfel, în perioada iulie-august 2015 Cherimov Rustam, fiind împuternicit de către cunoscutul său pe nume Mihail Răilean, cu dreptul de a acționa din numele acestuia, s-a deplasat împreună cu o persoană pe nume Oleg, care de asemenea era cunoscut cu Mihail Răilean, și anume la 28.07.2015 cu automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, care aparține lui Cherimov Rustam, în satul Mihălășeni, r-nul Ocnița pentru a lua de la Gaju Dorin suma de bani în mărime de 100000 Euro și 500 – 600 mii ruble rusești, sumă pe care Mihail Răilean i-a transmis-o spre păstrare lui Gaju Dorin și pe care ultimul s-a angajat să o restituie la cerere, iar când a văzut că Gaju Dorin a refuzat să transmită această sumă de bani chiar și la solicitarea prin telefon a lui Răilean Mihail, Cherimov Rustam prin amenințare cu moartea și cu vătămarea integrității corporale, a exercitat un drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, solicitând transmiterea sumei inițial de 100000 Euro și 500000 ruble rusești, iar ulterior a sumei de 80000 Euro cu transmiterea a 20000 Euro părții vătămăte Gaju Dorin, iar când a văzut că ultimul nu dorește să transmită nici în așa modalitate suma cerută, continuând aceeași intenție unică a solicitat o sumă de bani mai mică de cât suma inițială și anume 8000 Euro în care intra și costul automobilului de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, care a fost achiziționat de Gaju Dorin din rublele rusești transmise spre păstrare de către Răilean Mihail. Această ultimă sumă urma să fie transmisă în contul acoperirii sumei de bani în cuantum de 100000 Euro și 500-600 mii ruble rusești pe care urma să o păstreze Gaju Dorin.”

Astfel, prima instanță la emiterea sentinței nu a ținut cont de prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, care stabilește că partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, deoarece prima instanță, ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului anume de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (2) lit. c) Cod penal – samavolnicia și reîncadrând acțiunile inculpatului de la art. 189

alin. (6) Cod penal, urma să descrie doar fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, și anume cea prevăzută de art. 352 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel nu a corectat erorile comise de prima instanță și fără a ține cont de prevederile art. 417 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevăd că decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță, a menținut sentința de condamnare a inculpatului Cherimov Rustam pe art. 352 alin. (2) lit. c) Cod penal, deși sentința conține două constatări divergente ale faptei inculpatului Cherimov R., atât în baza art. 189 alin. (6) Cod penal, cât și în baza art. 352 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Mai mult ca atât, Colegiul penal lărgit ține să menționeze la acest capitol că, instanța de apel, pronunțând decizia de respingere ca nefondată a cererii de apel a procurorului, cu menținerea sentinței fără modificări, repetă aceleași erori comise de către prima instanță, or, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a indicat „pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a reținut că, inculpatul Cherimov Rustam, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană pe nume Oleg, identitatea căruia nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală, urmărirea penală în privința căruia a fost disjunsă într-o procedură separată, având scopul de a extorca prin șantaj mijloace bănești în proporții deosebit de mari de la Gaju Dorin, a elaborat un plan criminal în scopul realizării acțiunilor sale infracționale. Astfel, acesta împreună cu persoana nestabilită de către organul de urmărire penală pe nume Oleg, la 28.07.2015, cu automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, s-au deplasat în satul Mihălășeni, r-nul Ocnîța, unde, amenințându-l cu răfuială fizică pe Gaju Dorin, dar și pe membrii familiei acestuia, totodată, amenințându-l cu moartea pe acesta, în contul unei datorii inventate, a solicitat de la ultimul transmiterea sumei de 100 000 Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie suma de 2083940 lei. Totodată, acesta a solicitat transmiterea automobilului de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, ce-i aparține ultimului. Ulterior, în continuarea acțiunilor sale criminale, în scopul obținerii prin șantaj a bunurilor lui Gaju Dorin, în perioada 04 – 07.08.2015, amenințându-l cu răfuială fizică pe acesta, a solicitat de la ultimul transmiterea sumei de 100 000 Euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie suma de 2 083 940 lei și automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, ce-i aparține ultimului.”

Totodată, Colegiul penal lărgit statuează, cu toate că, instanța de apel a menținut sentința fără modificări, menționând că, „...instanța de fond corect a conchis că, în acțiunile inculpatului Cherimov Rustam nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (6) Cod penal, dar cele ale infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (2) lit. c) Cod penal...”, purcede de sine stătător la constatarea din nou a faptei, indicând „În acest context, Colegiul constată următoarea stare de fapt: în vara anului 2015 Răilean Mihail i-a transmis spre păstrare lui Gaju Dorin suma de bani în mărime de 100000 euro și 500000 ruble rusești, comunicându-i că la necesitate să-i întoarcă banii. Astfel, în perioada iulie-august 2015 Cherimov Rustam, fiind

împuternicit de către cunoscutul său pe nume Mihail Răilean, cu dreptul de a acționa din numele acestuia, s-a deplasat împreună cu o persoană pe nume Oleg, care de asemenea era cunoscut cu Mihail Răilean, și anume la 28.07.2015 cu automobilul de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, care aparține lui Cherimov Rustam, în satul Mihălășeni, r-nul Ocnița pentru a lua de la Gaju Dorin suma de bani în mărime de 100000 Euro și 500 – 600 mii ruble rusești, sumă pe care Mihail Răilean i-a transmis-o spre păstrare lui Gaju Dorin și pe care ultimul s-a angajat să o restituie la cerere, iar când a văzut că Gaju Dorin a refuzat să transmită această sumă de bani chiar și la solicitarea prin telefon a lui Răilean Mihail, Cherimov Rustam prin amenințare cu moartea și cu vătămarea integrității corporale, a exercitat un drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, solicitând transmiterea sumei inițial de 100000 Euro și 500000 ruble rusești, iar ulterior a sumei de 80000 Euro cu transmiterea a 20000 Euro părții vătămăte Gaju Dorin, iar când a văzut că ultimul nu dorește să transmită nici în așa modalitate suma cerută, continuând aceeași intenție unică a solicitat o sumă de bani mai mică de cât suma inițială și anume 8000 Euro în care intra și costul automobilului de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, care a fost achiziționat de Gaju Dorin din rublele rusești transmise spre păstrare de către Răilean Mihail. Această ultimă sumă urma să fie transmisă în contul acoperirii sumei de bani în cuantum de 100000 Euro și 500-600 mii ruble rusești pe care urma să o păstreze Gaju Dorin”.

De asemenea Colegiul penal lărgit atestă că sunt întemeiate și argumentele recursului procurorului, deoarece instanța de apel n-a dezvăluit concluzia de menținere a reîncadrării a acțiunilor, nu și-a expus punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii imputate inculpatului, fiind înfăptuită o apreciere formală probelor și circumstanțelor cauzei penale, fără respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, dat fiind faptul că ambele instanțe de judecată nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu au analizat în deplină măsură componența elementelor constitutive ale faptei social-periculoase, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanțele de judecată și conținutul probelor.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul penal statuează că, erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, de aceea decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra tuturor motivelor indicate în apelul procurorului și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul ordinar declarat, să cerceteze și să elucideze faptele importante pentru soluționarea corectă a cauzei date, să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu precum și

de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Cu referire la temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, invocat de către procuror, instanța de recurs nu se va expune, dat fiind faptul că, decizia instanței de apel este casată total, iar cauza remisă spre rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Devder Djulieta, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018 privindu-l pe **Cherimov Rustam XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la **12 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Guzun Ion